

kultúra életében keletkezett hézagokat nemcsak a mai, hanem a jövő nemzedéke is megérinti. Ha nem tudunk lépést tartani az általános európai kultúra fejlődésével, a magyarság amúgysem csorbítatlan híre fokozatosan esni fog külföld előtt. Mi lett volna ebből a nemzetből, ha a múltban gazdasági erőt nem a céltalan katonáskodásra, hanem a magyar kultúra fejlesztésére fordítja?

S kultúrális életünk fejlesztése talán sohasem látszott annyira szükségesnek, mint a mai válságos években. Mert olyan kis nemzet, mint mi, katonai erejével, mint már századunkban kétszer láthatuk, eredményt úgysem ér el. A világ elismerését és megbecsülését, beszenyveződött nevünk tisztáramosságát csak a kultúrális, tudományos, művészi teljesítményeink fokozásával érhetjük el. S ezért nem is jelent túlzást ez a megállapítás: ma a magyar létkérdés egybeesik a külföldön való megbecsülésünk és hírnevünk, egyszóval kultúrális életünk kérdésével.

Szent-Györgyi Albert

írja: „Gyakran hallott ellenvetés a kultúrelői fokozásával szemben, hogy most nem érünk rá ilyen kultúrális kérdésekre és a nemzet erőt és figyelmét most sokkal elemibb és sürgősebb szükségletek foglalják le, pl. a mindennapi kenyér. Ez épp olyan sürgős és a mulasztás itt is végzetes. Nem azért, mert a tudomány a leggyorsabb út a teremtés felé, nem is azért, mert a tudomány és a művészet az a két eszköz, amivel legjobban moshatjuk tisztára beszenyvezett nevünket. De most, a békekötésnél minket is rátesznek majd a serpenyőre és vigyázzunk, hogy

könyvünk ne találtassunk.

Ez nem ideológus kérdés. Sajnos, ez súlyos realitás. Az Egyesült Államok most jelentették ki, hogy nem fogadják el többé a pesti egyetem diplomáját. Ez az első tollvonás, amivel kezdenek minket kitörölni a kultúrális nemzetek sorából és sajnos, azt kell mondanunk, hogy igazuk van”. (Uj Magyarország hetilap, 1946. aug. 20.)

Ma is figyelmeztet Zrínyi bölcsesége: elvész ez a nemzet, mert nincs tudománya. S mi lehet

megoldás?

Az, ha minden kultúrális élet legfőbb irányítóját, az egyetemet mai állapotából visszahelyezzük a nemzetközi tudományosság magaslatára s ki tudjuk alakítani a klasszikus, autonóm egyetemi eszményt. Mert az egyetem csak egy szempont lehetséges: az igazság és a tudományosság szempontja. Hogy milyen káros az egyetem életére nézve a túlzott politikai beavatkozás, azt mutatja az elmúlt évek példája: Mussolini 1931-ben 1133 előadó professzort kötelezett az akkori olasz alkotmány iránti eskütételre s az ellenszegülőket elbocsátotta; Hitler az egyetemek rektorátusát a kormány által kinevezett, nemzetiszocialista irányelveket megvalósító politikai megbízottal, a Führer der Universität-tel töltötte be.

Ezek a megfontolások méltán figyelmeztetnek bennünket arra, milyen káros egy nemzet életében az elhibázott kultúrpolitika. Mert súlyosan felelős az a kormányzat, amelyik nem teremti meg az egyetemi élet s következőképp a kultúra virágzásához szükséges megélhetési fundamentumokat és a szó szoros értelmében vett szabadságot. De még inkább felelős az az ifjúság, amelyik nem fogadja el a nyújtott lehetőségeket s komoly, nemzetépítő munka helyett örökös szórakozásra rendezkedik be.

A vezetők által létesített megfele-

lő anyagi és szellemi körülmények s az ifjúság, felelősségteljes munkálkodása: ez a hármas út, amelyik a magyar egyetemi hírnév s következőképp az egész magyar kultúrális élet emelkedéséhez vezet.

Király József

Medikus kör

A Kör nem egészen hét-hónapi tevékenysége alatt elismerést és megbecsülést szerzett. Csaknem minden orvostudományi professzor és magántanár tartott előadást a Medikus Kör által rendezett tudományos beszámoló keretében. Eddig hat orvos dolgozott ki tudományos témákat és részesült könyvjutalomban. Megvalósult a könyv és műszerkedvezmény a Medikus Kör tagjai számára. Élelmezési vonatkozásban is történtek lépések. Folyamatban van a helységügy megnyugtató elintézése, amely, ha rendelkezésünkre áll, ott a szünet folyamán tudományos szemináriumok tartása és könyvtárrendezés válik lehetségessé. A nyári Segédorvosi intézmény a szegényebb és szorgalmasabb tagok számára nyújt anyagi lehetőségeket. A Medikus Kör támogatja a tudományos pályázatok sűrűbb leírásának gondolatát és azok díjazását. Hasonlóképpen rokonszenvez a versenyvizsgák rendszeresítésével, amelyek a kritikus természettudományos gondolkodást segítenek elő és megfelelő pontszám elérése esetén kitűnő kollokviumot jelentenek. A Medikus Kör intézőbizottsága memorandumot intézett a kultuszminiszterhez és a Közegészségügyi Tanáshoz az orvostudományi tanszékek betöltése érdekében. Remélhetjük azt is, hogy az orvosi fizika ügye is jelentős lépéssel jut előre. A jelenlegi medikusok számára kötelező fizika ugyanis Köztudomás szerint energiapoeokolást jelent s egy lépéssel sem fejlődött az orvosi gondolkodást.

Honti Géza

A SZ. E. J. E.

(Szegedi Egyetemi Joghallgatók Egyesülete) megindítja az egyetemi vitadélutánokat. Cél: az egyetemi szellemi élet fellendítése. Meg akarjuk teremteni a kritikai szellemet és a legtöbb oldalról igyekszünk megvilágítani a felmerült témákat. Ezért választottuk a vita formáját. Vasárnap délután az egyes egyetemi kollégiumok és az egyetemi ifjúság egyes csoportjainak vezetői összejöttek megbeszélni a vitasorozat menetét. A vitasorozat, félretéve a gyakorlati diákpolitikát elmentéket, a tárgyilagosság jegyében tudományos, művészi, közgazdasági, jogi stb. problémák megbeszélésével akarja a kritikai szellemet kifejleszteni, hogy a hallgatók városunk határain túlélve, a világot áttekinteni tudó koncepcióban gondolkozzanak. Az előadók és hozzászólók terveztük szerint egyetemi körből kerülnek ki.

Kérjük a hallgatókat, hogy minél nagyobb számban kapcsolódjanak bele a vitába és így a felmerült fogalmak tisztázásához és a problémák megoldásához járuljanak hozzá.

Sztodólnik László.

SZÉCSY RUHAHAZ

Szeged és környéke legnagyobb, legolcsóbb és legjobban felszerelt férfi, fiú és gyermek, valamint leány és nő felsőruházati cikkei raktára. Rendelésre, mérték megadására saját anyagból is készitünk. „Szécsy-typusú” saját feldolgozású, monopól árusítási anyagok. SzEFI tagoknak 10 százalékos árengedményt nyújtunk.

SEGEŠVÁRY DROGÉRIA
Kárász-utca 8. Telefon: 687.

Zene

Választékos korszerű műsorral rendezte meg a színház zenekara az első hangversenyét. A muzsika csodálatos atmoszférájába a rokokó zene két gyöngyszeme, Mozart könyed, játékos Figaro-nyitánya és Haydn megkapó szépségű koncertműve, a D-dúr esellő-koncert vezetett be bennünket. Csuka Béla gordonkaművész a verseny üde, gondatlan dalolása, ornamentikába gazdagon beöltöztetett melódiáit kifinomult, virtuóz hangszertechnikával, a mű szellemét mélyen átélve szólaltatta meg. — Vaszy Viktor frappáns, négyteteles nagyszvitje a népi motívókban gyökerezik s a Bartók és Kodály nyomán kibontakozó magyar műzenének nagy nyeresége. Kiesillog belőle az elismert komponista minden szerzői érdeme, a népzene löszönös ismerete, miniatúr formaelveivel való fölényes bánásmód, extázisba ejtő újszerű zenei tartalmat szingazdagon kifejező harmonizálás, igényes ízlés és aprólékos műgond. — Chatsaurián modern orosz-örmény zeneszerző első, dinamikai effektusokra építő szimfóniája volt a befejező szám. Klasszikus értékű melankólikus alapérzést sugárzó orosz népdallamok hullámanak az egyes hangszercsoportokon végigvezetve, amelyekből bekapcsolódnak a hol elevenen látkető, hol vigasztalhatatlanul fájdalmas zokogó vonósnék. Boszorkányos technikai igényt támaszt az aláfestő szerepet jelentő, gazdagon variált szinkópa és jazz-ritmika fölretölt szforzatóival. A nehézségek főmkelegét Vaszy karmesteri felkészültsége könnyedén megoldotta. Valószággal vitte magával az elit zenekart. Tévédésmentes felfogásával, befejezésével, Furtwänglerre emlékeztető vezénylési technikájával, abszolút biztos fölényéről győzte meg a koncert hallgatókat, mely kifejezésre jutott a szünni nem akaró ünneplésben.

Szerb Antal új könyve

SZERB ANTAL: Gondolatok a könyvtárban, Révai, 1946. A tragikus politikai körülmények között elhunyt kiváló irodalomtörténészünk tizenöt remekbekerült tanulmánya látott napvilágot a Révai intézet által kiadott ízléses külsejű kötetben. A magyar és külföldi frókról, költőkről, irodalmi kérdésekről írt tanulmányokat Kardos László válogatta össze, ugyancsak ő írt a kötet elejére tárgyilagossá, emelkedett, baráti hangú, Szerb Antal diáknaplóit szeretettel interpretáló bevezetést. A kötet tanulmányai, különösen a Duleinea; Könyvek és ifjúság elgájtja mind mélységben, mind extenzitásban elmélyítik bennünk a szerző zsenialitásáról — irodalomtörténet alapján — kialakított véleményünket. Tudós alkotómunkájának tragikus derékhatórése még annyira a mához tartozik, hogy szinte hiányzik távlatunk munkásságának objektív mérlegeléséhez. De hogy ennek a lenyűgöző stílusú, intellektuális arcú, jellegzetese modorú embernek írásai bevonultak a magyar irodalomtudomány klasszikus alkotásai közé, azt előtünkfekvő tanulmányoskötete ma radék nélkül bizonyítja.

Mayer Lujza iskolájában új kezdő és haladó nappali és esti gyors- és gépiró tanfolyamok kezdődnek. Jegyzetek gépelését vállaljuk. Ipartestületi Székház.

Játékárú, viaszos vászon és sárcipők
LINOLEUMIPAR
Kárász-utca 6.

Hideg vacsorák, desszertek, italok előnyös árban
MEINL főknál, Kárász-utca 6.

Fűszer, csémege, cukorka, keksz, Kecskeméti utódánál:
BARTUCZ, Boldogasszony-sugarút.

és PAPIRÁRUKERESKEDÉS
Vár-utca 2. Telefon: 731.
CORVIN NYOMDA
Mindenféle papírárúk
és nyomtatványok.

Heim Antal úri és női fodrász
kozmetikai szalonja
Takaréktár-utca 8.
Volt „Elite” úri és hölgyfodrász.

Dózsa György-utca 2. alatt megnyílt.
Kalánka Kálmán cukrászda
Rosevelt-tér 6.

EGYETEMISTÁKNAK ÁRENGEDMÉNY! BERDE,

OTI. MÁV. szerződéses szállítója.
Orvosi műszertár, optika, fotó, beteg-
ápolási, és baby-cikkek szaküzlete.
Kárász-utca 14. Telefon: 554.

Évtizedek óta a legolcsóbb beszer-
zési forrás

SZENT ISTVÁN TÁRSULAT
könyv, papír, zenemű, írószerkereske-
dése. Kárász-utca 14.

Wéber optika-fotó
Szeged, Széchenyi-tér 5.
Szemüvegek, Fotócikkek.

Virág a legszebb ajándék!
Csokrok a legizlésebb kivitelben
„Levendula” virágüzletben készülnek.
Kárász-utca 17.

Művészi képek,
Rutkai Fotónál
Kárász-utca 15.

Fényképészeti cikkek, amatőr-
kidolgozás

Órák, ékszerek legolcsóbban
CSURY-nál
Kárász-utca 16.

Nagy javító műhely,
egyetemistáknak árengedmény.

Vásároljunk könyvet, kegytárgyat,
papírárút a KORDÁBAN,
Apponyi-utca 20.

Női és gyermekkabátok,
ruhák, szőrmebundák,
mindenfajta textilárúk
nagy választékban

WINTERNITZ IZIDOR és FIA
Széchenyi-tér 8.

Szépen bútorozott szoba egy, vagy
két személy részére kiadó.
Párisi-körút 4. szám.

Figyelem!
Hó és sárcipők
Gyárt vulkanizálást
(süket-néma) Kemény Gyula,
Feketesas-utca 1.

Harisnyaszemfelszedést, fejelést, kö-
tést hozott anyagból vállalok olesó
árban, békebeli minőségben

Kelemen Ilona, Gróf Apponyi-utca 14.

TÖRÖK JÁNOS
könyvkötő mester

Készít: Szépirodalmi könyveket egy-
szerű kivitelűl a legizlésebb kivitel-
telig, üzleti könyveket, tékákat, dobo-
zokat, montirozásokat a napi árban.
Kelemen-utca 1.

Reggeli,
Uzsonna,

LITOMERITZKY
Tejizem tejivóiban;
Aradi-utca 5. Kigyó-utca 1.
Kelemen-utca 4. Felső Sándor-s. 1.
Gróf Klebelsberg-tér 2.

Ajándéktárgyak nagy választékban
REICH ékszerésznél
Kelemen-utca 11.

Kesztyű, fehérnemű, harisnya
legolcsóbb beszerzési forrása
Paulusz Jenőné

Kárász-utca 10. Úri és női divatüzlet.

EGYETEMI IFJUSÁG

A Szegedi Egyetemi és Főiskolgi
Ifjúság nem időszaki lapja
KIADJA A SzEFI.

Kiadó: KÁRPÁTI ISTVÁN